

Ìwé Dániẹ̀lì - Ọ̀gọ̀rùn-ún kan àti Méjìlélógójì

Ìṣẹ̀dá Àwòrán Ẹ̀ranko Nà: Ìrìnàjò Àsọtẹ̀lẹ̀ Kan Tí A Túbò Sí Payá

Jeff Pippenger

2024-03-17

Ìdánwò nílá fún àwọn èniyàn Ọ̀lọ̀run tí wọn gbòdò kojá kí a tó fi èdidì dì wọn ni dídá àwòrán ẹ̀ranko nàá sílẹ̀. Dídásílẹ̀ nàá n ẹ̀lẹ̀ láti ojọ̀ Kẹ̀sàn-án, ojọ̀ kọ̀kànlá, ọ̀dún 2001 tí tí dé ọ̀fin ojọ̀ Àìkú ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà. Àkókò àsọtẹ̀lẹ̀ nàá dúró fún àkókò idídí àwọn ẹ̀gbẹ̀rùn ọ̀gọ̀rùn-ún mẹ̀rìnlélógójì, àti àkókò nàá pẹ̀lú ni ibi tí gbogbo iran Bíbẹ̀lì ti n rí imúṣẹ̀ pípé rẹ̀. Nínú àkókò nàá ni iwo iwo Pùròtẹ̀sítántì tòótọ̀ yòò di mímọ̀, yòò sì fi àwòrán Kristi hàn tí tí láé, nítorí Kristi jẹ̀ Pùròtẹ̀sítántì.

“Kristi jẹ̀ Pùròtẹ̀sítántì. Ó tako ijọ̀sin àṣà ọ̀de ti orílẹ̀-èdè àwọn Júù, àwọn tí wọn kọ̀ imọ̀ràn Ọ̀lọ̀run sílẹ̀ lòdì sí ara wọn. Ó sọ̀ fún wọn pé wọn n kọ̀ àwọn àṣẹ̀ èniyàn gẹ̀gẹ̀ bí ẹ̀kọ̀, àti pé aláṣẹ̀jù àti alágbàgbẹ̀bẹ̀ ni wọn. Bí ibojì tí a ti fi funfun wẹ̀ ni wọn rí; lẹ̀wà níta, sùgbọ̀n ní inú kún fún àimọ̀ àti ibàjẹ̀. Àwọn Alátúnṣe ti bèrẹ̀ láti ọ̀wọ̀ Kristi àti àwọn aposteli. Wọn jáde, wọn sì ya ara wọn sọ̀tọ̀ kúrò nínú ẹ̀sìn ilàna àti ayeyẹ̀. Luta àti àwọn omọ̀lẹ̀yìn rẹ̀ kò dá ẹ̀sìn átúnṣe sílẹ̀. Wọn kàn gbà á gẹ̀gẹ̀ bí Kristi àti àwọn aposteli ti fi í hàn. A fi Bíbẹ̀lì hàn fún wa gẹ̀gẹ̀ bí amọ̀nà tí ó pé tó; sùgbọ̀n pọ̀opù àti àwọn ọ̀ṣiṣẹ̀ rẹ̀ n mú un kúrò lọ̀dọ̀ àwọn èniyàn bí ẹ̀ni pé ẹ̀gún ni í ẹ̀, nítorí pé ó n tú àgbàgbẹ̀bẹ̀ wọn síta, ó sì n bá ibọ̀rìṣà wọn wí.” Review and Herald, June 1, 1886.

Ní àkókò idídí nàá, iwo Pùròtẹ̀sítántì ni a n wẹ̀ mó, a sì n yọ̀ idọ̀tí kúrò nínú rẹ̀. Ní àkókò kan nàá nàá, iwo Rípùblikà tí ó ti ṣubú kúrò nínú ọ̀títọ̀ darapọ̀ mó àwọn Pùròtẹ̀sítántì tí wọn ti ṣubú kúrò nínú ọ̀títọ̀, bèẹ̀ ni wọn sì dá iwo agbára kan sílẹ̀ tí ó jẹ̀ àkópọ̀ ijọ̀ àti ipínlẹ̀. Nígbà nàá ni àwọn iwo méjì ẹ̀ranko ayé di àwòrán ẹ̀ranko nàá, àti àwòrán Kírísítì. Iwo iṣubú-kúrò-nínú-ọ̀títọ̀ ni ibàṣepọ̀ méjìláláárín ijọ̀ tí ó bàjẹ̀ àti ipínlẹ̀ tí ó bàjẹ̀, iwo ọ̀dodo sì ni ibàṣepọ̀ méjìláláárín Ìwà-Ọ̀lọ̀run àti ẹ̀dá èniyàn.

Léyìn nàá ni a ẹ̀ àwòrán ẹ̀ranko nàá ní ayé, ó sì jẹ̀ ẹ̀ranko onírúurú méjì tí Orílẹ̀-èdè kan (Àjọ̀ Ìṣọ̀kan Àgbáyé, United Nations) ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀, èyí tí ó ti gba Pùròtẹ̀sítántì tí ó ti yapa kúrò nínú igbàgbọ̀ tòótọ̀ ti ẹ̀ranko ayé gẹ̀gẹ̀ bí orí aṣáájú rẹ̀ nínú orí mẹ̀wáá. Lóri ẹ̀ranko nàá ni obinrin nàá, ẹ̀ni tí í ẹ̀ iya àwọn àgbèrè, n jọ̀ba lóri ẹ̀ranko àwọn ọ̀ba mẹ̀wáá. Ẹ̀ranko tí ó gùn lé lóri jẹ̀ àpapọ̀ Ìjọ̀ àti Ìpínlẹ̀, gẹ̀gẹ̀ bí a ti ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú àgbèrè ẹ̀mí àibámu-mọ̀-ẹ̀jẹ̀ ti Hẹ̀rọ̀dù pẹ̀lú Sálómè omọ̀binrin Hẹ̀rọ̀díá. Àti pé ibàṣepọ̀ lááárín obinrin tí n jọ̀ba lóri ẹ̀ranko nàá pẹ̀lú jẹ̀ àpapọ̀ Ìjọ̀ àti Ìpínlẹ̀, níbi tí ibàṣepọ̀ àilọ̀fin ti àgbèrè Róòmù pẹ̀lú àwọn ọ̀ba tí ó dá ẹ̀ranko àgbáyé nàá sílẹ̀, tí n ṣàpẹ̀rẹ̀ Àjọ̀ Ìṣọ̀kan Àgbáyé, wà. Nínú àwòrán ẹ̀ranko nàá tí a fi agbára mú kálẹ̀ lóri gbogbo ayé, gbogbo orílẹ̀-èdè ni yòò ní ipa nínú rẹ̀, gbogbo agbára tí ó ti bàjẹ̀ ni yòò darapọ̀.

“Ayòkẹ̀lẹ̀ 17:13–14 ni a tọ̀ka sí. ‘Àwọn wọ̀nyí ní èrò kan nàá.’ Ìdè àjọṣepọ̀ àgbáyé yòò wà, ìṣọ̀kan nílá kan soṣo, àjọṣepọ̀ àwọn agbára Sátánì. ‘Wọn yòò sì fi agbára àti ipá wọn fún ẹ̀ranko nàá.’ Báyi ni a ẹ̀ fihàn agbára alálọ̀fin, anilára kan nàá sí ọ̀mìnira ẹ̀sìn, ọ̀mìnira láti sin Ọ̀lọ̀run gẹ̀gẹ̀ bí ilàna ẹ̀rì-ọ̀kàn ẹ̀ n darí, gẹ̀gẹ̀ bí a ti fihàn rẹ̀ nípasẹ̀ ijọ̀ pàápàá, nígbà tí ó ẹ̀

inunibini sí àwọn tí wọn láyà láti kò láti bá àwọn ààtò àti ayeyè ẹ̀sìn Romanism mu ní igbà àtijó.”

“Nínú ogun tí a òò jagun ní àwọn ojò ikeyin, gbogbo àwọn agbára ibàjé tí wọn ti yà kúrò nínú ifẹ́kúfẹ́ sí òfin Jèhófà ni a òò so pọ̀ láti dojú kọ àwọn èniyàn Olórun. Nínú ogun yìí, Sábáàti ti àṣe kẹrin yóò jẹ kókó pàtàkì tí ijà yóò fi lé lóri; nítòrí nínú àṣe Sábáàti ni Olùfidí-Òfin òlá nàà ti fi ara Rẹ̀ hàn gégé bí Elédáá àwọn ọ̀run àti ilẹ̀ ayé.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 8, 983.

Òtító nàà pé iṣòtẹ̀ tí ó ní í ṣe pẹ̀lú àwòrán ẹranko tí ó ká ayé jẹ “àgbáyé,” tí ó sì dúró fún “gbogbo agbára ibàjé tí ó ti ṣòtẹ̀ kúrò nínú ifaramọ̀ sí òfin Jèhófà,” fi hàn pé idásilẹ̀ àwòrán ẹranko nàà ní inú Orilẹ̀-èdè Amẹ́ríkà n tọka sí iṣòkan gbogbo àwọn agbára ibàjé tí ó ti ṣòtẹ̀. Àwọn Pùròtẹ́sítàntì ti Orilẹ̀-èdè Amẹ́ríkà ṣòtẹ̀ nígbà tí wọn kọ ihinrere àngẹ̀lì àkọkọ̀ sílẹ̀ ní ọ̀dún 1844, Adventismu Laodíkià sì ṣòtẹ̀ ní ọ̀dún 1863. Pùròtẹ́sítàntì aláyída àti Adventismu Laodíkià yóò dá “idè iṣòkan” sílẹ̀, pẹ̀lú àwọn ẹ̀yà-òṣèlú inú iwo Republikani, tí wòlìi èké ti tan jẹ, kí wọn lè fi idaji ijoba wọn sile.

Pẹ̀lú àwòrán ẹranko nàà ti ayé, wòlìi èké ni ó n tan ayé jẹ. Nínú àwòrán ẹranko nàà láàárín Orilẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, wòlìi èké tí n mú àjòṣepọ̀ aláímọ̀ sùgbọ̀n tí ó ṣòkan nàà, “iṣòkan àwọn agbára Sátàni,” wá sí iwáláayè, gbọdọ̀ jẹ “wòlìi èké” pẹ̀lú. Àwòrán ẹranko nàà ti ayé jẹ onihà méjì, sùgbọ̀n ó tún jẹ iṣòkan onihà méta. Iṣòkan onihà méta nàà ti dragoni, ẹranko nàà, àti wòlìi èké ni ó n dari ayé lọ sí Armagedoni. Nínú àwòrán ẹranko nàà tí a kókó dá sílẹ̀ láàárín Orilẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, iṣòkan onihà méta gbọdọ̀ wà, èyí tí ó tún jẹ ẹranko onihà méjì. Nínú àwòrán méjèjì sí ẹranko nàà, iwà onihà méjì nàà ni ipapọ̀ Ijọ àti Ìpínlẹ̀, pẹ̀lú pé ijọ ni ó n ṣàkóso ibàṣepọ̀ nàà.

Iṣòkan méta nàà gbọdọ̀ jẹ aṣojú nínú àwọn àwòrán méjèjì ti àwọn ẹranko nàà, sùgbọ̀n ifarahàn méjì ni ó wà ti dragoni, ẹranko nàà, àti wòlìi èké nínú iwé Iṣipayá. Àwọn àkópọ̀ méta ti àwòrán ẹranko nàà tí ó ká-ayé ni a ṣe aṣojú fún nípasẹ̀ ẹ̀mí-àwọn-òkú (dragoni), Kátólíikì (ẹranko nàà), àti Pùròtẹ́sítàntì tí ó ti ṣòtẹ̀ (wòlìi èké). Ọ̀kọ̀ọkan àwọn mètẹ̀tẹ̀ta wònyí kì í ṣe pé wọn ní apá ẹ̀sìn nìkan (ẹ̀mí-àwọn-òkú, Kátólíikì, àti Pùròtẹ́sítàntì tí ó ti ṣòtẹ̀), sùgbọ̀n wọn tún ní apá iṣèlú pẹ̀lú. Dragoni nàà (àwùjọ-iní ní oríṣiíríṣií irísí rẹ̀), ẹranko nàà (ọ̀ba-ọ̀ba), àti wòlìi èké (ó bẹ̀rẹ̀ gégé bí orilẹ̀-èdè olómìnira, ó sì parí gégé bí ijoba tiwántiwá).

Iṣòkan méta tí ó péjọ sílẹ̀ ní Orilẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà ni a fi agbára mú kó jọ (nípa itànje) láti ọwọ̀ wòlìi èké, gégé bí a ti ṣe sí àwòrán ẹranko nàà káàkiri ayé. Nínú iwé Ifihàn, iṣòkan méta miiran wà tí a fi mọ̀ ó nípasẹ̀ agbára apẹ̀yìndà méta tí n yọ láti inú kòtò aláilẹ̀gbẹ̀. Kátólíikì n yọ láti inú kòtò aláilẹ̀gbẹ̀ nínú orí kẹ̀tádínlógún, ó sì ni ẹranko inú iṣòkan méta nàà láti inú kòtò aláilẹ̀gbẹ̀.

Ẹranko nàà tí iwọ rí, ti wà tẹ̀lẹ̀, kò sì sí ní báyií; yóò sì gòkè jáde láti inú ibú àinísàlẹ̀, yóò sì lọ sínú iparun: àwọn tí n gbé ayé yóò sì yà á sí, àwọn tí a kò kọ orúkọ wọn sínú iwé iyè láti ipilẹ̀ ayé, nígbà tí wọn bá wo ẹranko nàà tí ó ti wà tẹ̀lẹ̀, tí kò sì sí, sùgbọ̀n tí ó sì wà. Ifihàn 17:8.

Agbára ejò òlá ti igbàgbọ̀-àisí-Ọlórun dide láti inú kòtò àinísàlẹ̀ nínú orí kọkànlá.

Nígbà tí wọn bá sì ti parí ẹ̀rì wọn, ẹranko nàà tí n gòkè wá láti inú ibú àinísàlẹ̀ yóò bá wọn jagun, yóò sì ṣegun wọn, yóò sì pa wọn. Ifihàn 11:7.

Wòlù èké ti Islam dide láti inú ọ̀gbun àìnisàlẹ̀ ní orí kẹ̀sàn-án.

Angẹ̀li karùn-ún sì fun ipè rẹ̀, mo sì rí iràwọ̀ kan tí ó ẹ̀bú láti ọ̀run wá sí ilẹ̀ ayé: a sì fi kọ̀kọ̀ró ihò àìnisàlẹ̀ fún un. Ó sì sí ihò àìnisàlẹ̀ náà; èéfin sì ru jáde láti inú ihò náà, bí èéfin ilẹ̀-íná ńlá; oòrùn àti afẹ́fẹ́ sì sọ̀kùnkùn nítorí èéfin ihò náà. Èsù sì jáde wá lóri ilẹ̀ ayé láti inú èéfin náà: a sì fi agbára fún wọn, gégé bí àkẹkẹ̀ ilẹ̀ ayé ti ní agbára. Ifihan 9:1–3.

Iràwọ̀ tí ó ẹ̀bú láti ọ̀run tí ó sì sí kòtò àìnisàlẹ̀, ni wòlù èké Mohammed; nígbà tí ó sí kòtò náà, ó mú àwọn jagunjagun Islam, tí a sàpẹ̀rẹ̀ wọn gégé bí “èsú”, wọ̀ inú itàn àsọtẹ̀lẹ̀ ti àwọn ojọ̀ ikeyin. Íṣọ̀kan mẹ̀ta ti kòtò àìnisàlẹ̀ ní dragoni kan (àìgbàgbọ̀ nínú Ọ̀lọ̀run), àti ẹ̀ranko kan (Kátólíkì), àti wòlù èké kan (Islam). Nínú àwòrán ẹ̀ranko náà tí ó ká rí ayé, wòlù èké náà ni Píròtẹ̀sítàntì tí ó ti yapa kúrò nínú òtítọ̀. Wòlù èké náà tan gbogbo ayé jẹ, nípasẹ̀ ijọ̀ amúnikún-fún-ẹ̀rù ti Salome, tàbí ijọ̀ àwọn wòlù Baali ní Ọ̀kẹ̀ Karmeli. Nínú Ifihàn orí kẹ̀tálá, ó tan ayé jẹ nípasẹ̀ àwọn işẹ̀ iyanu tí ó ń ẹ̀ ní ojọ̀ ẹ̀ranko náà. Àwọn àsàpẹ̀rẹ̀ ààmì wònyí ti itanjẹ̀, ń sàfihàn agbára ifipá mú nípa ọ̀rọ̀ ajé àti ipá agbára ológun.

Ó sì ń ẹ̀ nípasẹ̀ işẹ̀ àgbàyanu ńlá, tóbẹ̀tẹ̀ tí ó fi ń mú iná sọ̀kalẹ̀ láti ọ̀run wá sórí ilẹ̀ ní ojọ̀ àwọn èniyàn. Ó sì ń tòn àwọn tí ń gbé ayé jẹ nípasẹ̀ àwọn işẹ̀ iyanu wònyí tí a fi agbára fún un láti ẹ̀ ní ojọ̀ ẹ̀ranko náà; ó ń sọ̀ fún àwọn tí ń gbé ayé pé kí wọn ẹ̀ àwòrán kan fún ẹ̀ranko náà, ẹ̀ni tí ó ní ogbẹ̀ idà, tí ó sì yẹ. A sì fi agbára fún un láti fi iyè fún àwòrán ẹ̀ranko náà, kí àwòrán ẹ̀ranko náà lè máa sọ̀rọ̀, kí ó sì mú kí a pa gbogbo àwọn tí kí yóò foribalẹ̀ fún àwòrán ẹ̀ranko náà. Ó sì ń mú kí gbogbo èniyàn, kékeré àti ńlá, ọ̀lọ̀rọ̀ àti tálákà, òminira àti ẹ̀rú, gba ààmì kan sí ọ̀wọ̀ ọ̀tún wọn, tàbí sí iwájú orí wọn: kí ẹ̀nikẹ̀ni má bàa lè rà tàbí tà, bí kò ẹ̀ni tí ó ní ààmì náà, tàbí orúkọ̀ ẹ̀ranko náà, tàbí nọ̀mbà orúkọ̀ rẹ̀. Ifihàn 13:13–17.

Itanjẹ̀ àti işẹ̀ iyanu tí a so mó wòlù èké náà ní tòótọ̀ ń sọ̀jú agbára tí ètò ọ̀rọ̀ ajé mú wá (“kí ẹ̀ni kankan má bàa lè rà tàbí tà”), àti agbára ológun (“kí a pa á”). Wòlù èké ti Ísúlámù nínú Bíbélì ń sọ̀jú işẹ̀ Ísúlámù nínú fifi ibínú àti idààmú bá àwọn orílẹ̀-èdè. Wọn ń ẹ̀ işẹ̀ wọn ti fifi ibínú àti idààmú bá wọn nípasẹ̀ ogun, Bíbélì sì fi hàn pé ogun wọn náà, ní ẹ̀wẹ̀, ń mú àjálù ọ̀rọ̀ ajé wá. Ogun Ísúlámù àti iparun ọ̀rọ̀ ajé tí ó tẹ̀ lé e ni kókó ọ̀ràn tí ó ń kó “gbogbo agbára ibàjẹ̀ tí ó ti sọ̀tẹ̀ kúrò nínú ifaramọ̀ sí òfin Jèhófà” jọ̀ ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà.

Ní agbebebu, àwọn Sadusi àti àwọn Farisi “ẹ̀bú kúrò ní ifaramọ̀ sí òfin Jèhófà” ní kíkún, bí wọn ẹ̀ parapọ̀ láti kàn iwo Pùròtẹ̀sítàntì tòótọ̀ mó àgbélébùú. Nínú ikòsílẹ̀ wọn sí Kristi, wọn yan Bárábási, ẹ̀ni tí ó dúró fún Kristi èké. “Bar” túmọ̀ sí ọ̀mọ̀, “Abba” sì túmọ̀ sí baba. Bárábási túmọ̀ sí “Ọ̀mọ̀ Baba”. Kristi ni ẹ̀ni tí ó tóbi jùlọ̀ nínú gbogbo àwọn wòlù, Bárábási sì jẹ̀ ààmì wòlù èké.

Ní àkókò fifi èdidi di mó àwọn ẹ̀gbẹ̀rún lónà ogòrùn-ún mẹ̀rìnlélógójì, iwo méjì ẹ̀ranko ayé náà dé sí ipò ifarahàn àsọtẹ̀lẹ̀ ikeyin wọn. Ọ̀kan sàfihàn àwòrán Kristi, èkejì sì sàfihàn àwòrán ẹ̀ranko náà. Nínú itàn níbi tí iwo méjèjèjì wònyí ti ń farahàn ara wọn, Pùròtẹ̀sítàntì tí ó ti sẹ̀yin bèrẹ̀ irinàjò rẹ̀ sí òfin Ojọ̀-Àìkú tí yóò dé láipẹ̀ pẹ̀lú Patriot Act ní ọ̀dún 2001. Àmì-ọ̀nà yẹn bá Declaration of Independence mu, èyí tí ní ibèrẹ̀ rẹ̀ sọ̀ bí ọ̀dọ̀-àgùntàn, nítorí ó sọ̀ àtakò Pùròtẹ̀sítàntì hàn sí agbára ọ̀ba àti işàkóso pọ̀opù. Àmì-ọ̀nà tí ó bá a mu ní ọ̀pin rẹ̀ (Patriot Act) ń fi idènà Pùròtẹ̀sítàntì hàn.

Ààmì kejì nínú irinàjò àwọn iwo méjì ní àkókò fifidii mó ni a sọ̀jú fún ní ibèrẹ̀ pẹ̀lú Òfin Ìpilẹ̀, èyí tí ó ẹ̀ nípasẹ̀ işàkóso yàtò láàárín agbára méjèjèjì sílẹ̀ ní ikòwé, èyí tí í ẹ̀ nípasẹ̀ ẹ̀ranko ilẹ̀ náà. Ààmì ọ̀nà

nàà dé ibi tí ó bá a mu ní iparí, pèlú “Kangaroo Court” àwọn igbòràn ojó kẹfà, oṣù kin-in-ní, ọdún 2021, níbi tí a ti fi àwọn ànfààní ipilẹ̀ ti Òfin Ìpilẹ̀ sí apá kan nítorí iròrùn oṣèlú.

Àmì itòka ikeyin nínú irinàjò iparí ti iwo méjèjè ni òfin Ojọ Àikú tí n bọ láipé, èyí tí a ti fi Àwọn Òfin Àlejò àti Ìdite hàn gégé bí àpẹrẹ̀ ní ibèrè rẹ̀. Nípa bẹ̀, àwọn àmì itòka mēta nínú àwọn itàn ibèrè nàà fi iyípadà kan hàn láti inú òmìnira àti idásilẹ̀ tí Ọ̀dó-Àgùntàn dúrò fún un (1776), èyí tí í ẹ̀ ọ̀nà kan soṣo láti jẹ̀ òmìnira ní òtítító, sí isinrú dragoni nàà (1798).

Àwọn àmì ọ̀nà mēta ti àkókò ididi n tọka sí irinàjò ikeyin ti ẹranko ilẹ̀ ayé, ẹni tí í ẹ̀ wòlìlì èké. Ìrinàjò nàà parí ní Jerusalemu, nígbà tí a bá gbé àsiá sókè, àti nígbà tí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yòò sì máa wí pé, “E wá, ẹ̀ sì jẹ́ kí a gòkè lọ sí orí òkè Olúwa, sí ilé Ọlórùn Jakọbu; yòò sì kọ wa nípa ọ̀nà rẹ̀, àwa yòò sì máa rìn ní ojú ọ̀nà rẹ̀: nítorí láti Sioni ni òfin yòò ti jáde, àti ọ̀rẹ̀ Olúwa láti Jerusalemu.”

Ìrin-àjò ikeyin tó ní igbésè mēta ti ẹranko ayé ni irin-àjò wòlìlì èké kan lórí ọ̀nà rẹ̀ lọ sí Jérúsálẹ̀mù. Nígbà tí Wòlìlì Otítító dé tí ó sì wọ Jérúsálẹ̀mù, ó ẹ̀ bẹ̀ nípa gígún kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀. Ẹranko ayé nàà pèlú gún “kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀” wọ Jérúsálẹ̀mù, nítorí pé gégé bí wòlìlì èké nàà (ẹranko ayé), a sàpẹrẹ̀ rẹ̀ nípa Báalámù. Báalámù, nípa wíwá òkíkí àti ọ̀rọ̀, yí padà kúrò nínú ipè láti jẹ̀ wòlìlì tòótó, ó sì “ṣòtẹ̀ kúrò nínú isòtítító sí òfin Jèhófà.” Ó pinnu láti kópa nínú fifi ègún bú àwọn èniyàn Ọlórùn, gégé bí Orilẹ̀-Èdè Amérikà yòò ẹ̀ ní òfin Ojọ Àikú tí n bọ láipé.

Ìrinàjò Balaamu ni a ẹ̀ nípa gígún lórí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀, àti nígbà irinàjò rẹ̀, a sọ ní igbà mēta pé kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ Balaamu mú ibànújẹ̀ bá a. Ní igbà àkókò, kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ nàà yà kúrò ní ọ̀nà.

Kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ nàà sì rí àngẹ̀li Olúwa tí ó dúrò ní ọ̀nà, tí idà rẹ̀ sì fà yó ní ọwọ̀ rẹ̀; kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ nàà sì yà kúrò ní ọ̀nà, ó sì wọ inú oko: Balaamu sì lu kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ nàà, láti yí i padà sí ọ̀nà. Númeri 22:23.

Ní ojọ kẹ̀tálá oṣù Kẹ̀sàn-án, ọdún 2001, Ìsilámù ti ègbé keta, kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ igbó ti Arabia nínú àsoṭelẹ̀ Bíbẹ̀lì, yí Báalámù kúrò ní ọ̀nà, nítorí nígbà tí àwọn ilé nílá ilú New York wó lulẹ̀, ó jẹ̀ “àkókò iyípadà” nínú itàn àwọn orilẹ̀-èdè àti ijo. Àngẹ̀li tí ó dúrò lójú ọ̀nà nàà ni Àngẹ̀li alágbára nàà tí ó sì sọ kalẹ̀ nígbà nàà láti fi ògo Rẹ̀ tan ayé mọ̀lẹ̀. Kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ nàà yòò tún mú Báalámù bínú.

Sùgbón àngẹ̀li Olúwa dúrò ní ọ̀nà ogbà àjàrà, odi sì wà ní apá yí, odi sì tún wà ní apá kejì. Nígbà tí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ nàà sì rí àngẹ̀li Olúwa, ó fi ara rẹ̀ ti mó odi, ó sì tẹ̀ ẹ̀sẹ̀ Báalámù mó odi: ó sì tún lù ú. Númeri 22:24, 25.

Léyìn September 11, 2001 àwọn èniyàn Ọlórùn gbòdò máa kọrin iránsẹ̀ orin ogbà àjàrà nàà (Isaiah chapter twenty-seven), èyí tí Balaam wà nísinsinyí, pèlú “ògiri” ní apá yí, àti “ògiri” ní apá kejì. Ògiri tí ó wà ní àalà gúúsù orilẹ̀-èdè Amérikà ni ọ̀ràn tí ó sàájú iṣubú “ògiri iyàtò láaárín Ìjọ àti Ìpínlẹ̀” ní àmì-ọ̀nà kẹ̀ta àti ikeyin. Ọ̀ràn “ògiri” àalà gúúsù nàà ni ibi tí “ẹ̀sẹ̀” Balaam ti fọ̀, bí ogun inú ilé lórí isikiri ẹ̀ bẹ̀rẹ̀ sí í pín ẹranko ayé nàà sí egbé méjì tí n tako ara wọ̀n, ní imúrasilẹ̀ sàájú átúnṣe Ogun Abẹ̀lé nàà.

Ìtàn tó wà láaárín odi méjèjè ni itàn tí àmì ọ̀nà Òfin Orilẹ̀-èdè láti ọdún 1789 sí 1798 sàfihàn, èyí tí ó jẹ̀ àpẹrẹ̀ itàn ọdún 2015, nígbà tí Trump kéde ipolongo rẹ̀ fún ipò Ààrẹ̀ pèlú itenumọ̀ rẹ̀ lórí “kíkó odi nàà”, tí tí di àkókò tí òfin Ojọ Àikú tí n bọ láipé yòò mú odi iyàtò tó wà láaárín Ìjọ àti Ìpínlẹ̀ kúrò.

Léyìn ojò kẹwáá, oṣù Kẹsàn-án, ọdún 2001, ẹranko ilẹ̀, tí a sojú rẹ̀ nípa Báláámù, bèrè sí í pín. Pípín àwọn ògiri méjì tí Báláámù dúró fún iyapa àwọn ẹ̀yà méjì láàárín iwo méjèèjì tí ẹranko ilẹ̀, ẹ̀yí tí a sojú rẹ̀ nípa ìdìbò Trump ní ọdún 2016, ikú àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì ní ọdún 2020, àwọn ìgbéjọ̀ Pelosi tí January 6, 2021, jìjì àwọn ẹ̀lẹ̀rìí méjì dide padà ní ọdún 2023, àti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ tí ó so Báláámù di arọ̀ ní October 7, 2023.

Àmì ikẹ̀yìn ní ipa ọ̀nà ìrìnàjò Bálákámù ni nígbà tí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà “sọ̀rọ̀”, ó sì jẹ̀ ní àkókò òfin Ojọ̀ Àìkú tí ń bọ̀ láìpẹ̀ yìí níbi tí Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà ti ń sọ̀rọ̀ bí dragoni, níbi tí àngẹ̀lì Ìfihàn kejìdínlógún ti ń sọ̀rọ̀ lẹ̀kẹ̀jì, àti níbi tí iran Hábakúkù tí ó ti pé déédéé ti ń sọ̀rọ̀. Iran tí ó ti pé déédéé náà ni iran Íslámù ti ikàyẹ̀fí kẹ̀ta, ó sì ń sọ̀rọ̀ bí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ igbó nípasẹ̀ ìṣe igbó rẹ̀ ní àkókò òfin Ojọ̀ Àìkú tí ń bọ̀ láìpẹ̀ yìí.

Angẹ̀lì Oluwa sì tún lọ síwájú, ó sì dúró ní ibi tó há, níbi tí kò sí ọ̀nà láti yà sí ọ̀tún tàbí sí ọ̀sì. Nígbà tí kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà sì rí angẹ̀lì Oluwa, ó wólẹ̀ sáábẹ̀ Balaamu; ibínú Balaamu sì ru, ó sì fi ọ̀pá lu kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà. Oluwa sì sí ẹ̀nu kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà, ó sì wí fún Balaamu pé, Kí ni mo ẹ̀ se sí ọ̀ tí o fi lù mí ní igbà mẹ̀ta wònyí? Balaamu sì wí fún kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà pé, Nítorí tí o ti fi mí ẹ̀ se ẹ̀lẹ̀yà: ibá ẹ̀ se pé idà wà lówó mi, nísinsin yìí ẹ̀mi ibá pa ọ̀. Kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà sì wí fún Balaamu pé, Ẹ̀ ẹ̀mi kí í ẹ̀ se kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ rẹ̀, tí o ti máa ń gùn láti igbà tí mo ti jẹ̀ tírẹ̀ tí tí di ọ̀nì yìí? ẹ̀ se mo ha tí í ẹ̀ se bèẹ̀ sí ọ̀ rí? Ó sì wí pé, Rára. Nígbà náà ni Oluwa sí ojú Balaamu, ó sì rí angẹ̀lì Oluwa dúró lójú ọ̀nà, idà rẹ̀ sì fà yọ̀ ní ọ̀wọ̀ rẹ̀: ó sì tẹ̀ orí rẹ̀ ba, ó sì dojúbolẹ̀. Nọmbà 22:26–31.

Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà ni wólù ẹ̀ké náà tí ń tàn ayé jẹ̀ láti gbé àwòrán ẹranko náà kalẹ̀ káàkiri ayé. Ní àkókò náà, ẹ̀yí tí í ẹ̀ se àkókò idásilẹ̀ àwòrán ẹranko náà nínú Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà, wólù ẹ̀ké náà ló ń ru Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà, gégé bí a ti ẹ̀ se ẹ̀ se rẹ̀ nínú kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ Báláámù. Wólù ẹ̀ké náà ní àkókò ìdìdì àwọn ẹ̀gbẹ̀rún mẹ̀rìnlélógójì [144,000], tí ó fi ipa mú gbogbo àwọn agbára ibàjẹ̀ wònyẹn ní Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà láti péjọ̀ pọ̀ sínú ibàṣepọ̀ ijo àti ipínlẹ̀, ni Íslámù iyọ̀nu kẹ̀ta.

Ó ń se ịṣẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ ogun, àti iparun ètò-ọ̀rọ̀ ajé tí ogun náà mú wá. Àwọn àbùdá méjèèjì wònyí ni àwọn agbára kan náà tí wólù ẹ̀ké tí Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ń lò láti fi mú gbogbo ayé, nígbà tí ó tún ịṣẹ̀ tí wólù ẹ̀ké tí ibú ànìsàlẹ̀ ẹ̀ se ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà ẹ̀ se.

Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà wà ní àárín ọ̀ràn ògiri (ìṣíkiri) nísinsinyí, ẹ̀yí tí ó jẹ̀ ọ̀kàn-àyà àwọn Òfin Alien and Sedition tí ọdún 1798, àti ògiri iyàtò láàárín ijo àti ipínlẹ̀ tí a ó mú kúrò pátápátá nínú òfin Ojọ̀-Àìkú tí ń bọ̀ láìpẹ̀. Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà tí di aláìlera nípa ịṣúná rẹ̀ tẹ̀lẹ̀, nítorí gbèsè orílẹ̀-èdè rẹ̀ tí kojá àtúnṣe. Agbára ejò náà ń gbé àṣotẹ̀lẹ̀ ịṣúná ẹ̀ké ró lówólówó, sùgbón ìrò ni tí ń so pé a ń dá ọ̀rọ̀ jáde pẹ̀lú ẹ̀rọ̀ itẹ̀wé; sùgbón léyìn ohun gbogbo, ejò náà ni aláìsòótọ̀ tí àṣotẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì. Ó ń tan ìrò rẹ̀ ká nípasẹ̀ àfihàn ìgbàlódé tí ẹ̀rọ̀ ipolongo olókíkí Hitler, nípa bèẹ̀ sí ń pèsè ọ̀gbón-inú fún kíkí eroja kẹ̀rin nínú àwọn Òfin Alien and Sedition náà padà, ẹ̀yí tí ó fún ààrẹ̀ ní àṣẹ̀ láti ti ibùdò akòròyìn ẹ̀yíkẹ̀yìí pa tí ó bá tako àwọn èrò rẹ̀.

Jésù máa ń fi ibẹ̀rẹ̀ ohun kan ẹ̀ se àfihàn ọ̀pin ohun kan nígbà gbogbo. Àwòrán ẹranko náà ní Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà gbòdò ní àwọn àbùdá àṣotẹ̀lẹ̀ kan náà gégé bí àwòrán ẹranko náà tí ó jẹ̀ tí gbogbo ayé, ó sì ní wọn; sùgbón itanràn tí ń mú ịṣòkan ibàjẹ̀ yẹn wá nínú wólù ẹ̀ké tí ẹranko ilẹ̀ ni wólù ẹ̀ké tí Íslámù. Balaamu àti kẹ̀tẹ̀kẹ̀tẹ̀ náà jẹ̀ àmì àwọn wólù ẹ̀ké méjèèjì. Itàn fifi èdìdì lé ẹ̀gbẹ̀rún kan ó lé mẹ̀rìnlélógójì ni itàn àwọn agbára mẹ̀ta tí ọ̀gbun ànìsàlẹ̀. Íslámù láti inú ọ̀gbun ànìsàlẹ̀ ni àmì ọ̀nà

àkókó ti September 11, 2001. Àìgbàgbò nínú Ọlórún ti ọgbun àìnísalẹ̀ dide láti pa ẹlẹ́rì méjì náà ní 2020, Kátólíkì ti ọgbun àìnísalẹ̀ sì dide láti inú ikú rẹ̀ ní òfin Ojọ-ìsinmi tí ń bọ̀ láipẹ̀.

A ó tẹ̀síwájú nínú ikẹ̀kọ̀ọ̀ yìí nínú àpílẹ̀kọ̀ tó kàn.

“Ayé kò ń dara sí i. Àwọn èniyàn búburú àti àwọn afàṣètàn yòò máa burú sí i lówólówó, wọn yòò máa tan èniyàn jẹ, a ó sì máa tàn wọn jẹ. Nípa kíkọ Ọmọ Ọlórún sílẹ̀, ẹni tí ó jẹ̀ ifihàn gidì tí Ọlórún tòótó kan soṣo, ẹni tí ó ní oore, àánú, àti ifẹ̀ aláirẹ̀wẹ̀sì, ẹni tí ọkàn rẹ̀ máa ń bàjẹ̀ nígbà gbogbo fún iyà èniyàn, tí wọn sì yàn apàniyàn dípò rẹ̀, àwọn Júù fì hàn ohun tí iwà ẹ̀dá èniyàn lè ṣe, tí yòò sì ṣe, nígbà tí agbára idènà tí Ẹ̀mí Ọlórún bá kúrò, tí àwọn èniyàn sì wà lábẹ̀ ịṣàkóso apẹ̀yindà. Àwọn tí ó bá yan Satani gẹ́gẹ̀ bí alákoóso wọn yòò fì ẹ̀mí olúwa tí wọn yàn hàn.”

“Àgbáyé kì yòò sunwọn sí i tí tí di igbà tí Ọlórún yòò ti jáde kúrò ní ipò rẹ̀ láti fì iyà jẹ̀ ẹ̀ nítorí àìṣòdodo rẹ̀. Nígbà náà ni ayé yòò sí ẹ̀jẹ̀ rẹ̀ payá, kò sì ní tún bo àwọn ẹni tí a pa nínú rẹ̀ mọ. Kristi kilò fún àwọn ọmọ-ẹ̀yìn rẹ̀ pé, ‘È kíyèsára kí ẹnikẹni má ṣe tàn yín jẹ. Nítorí ọpọ̀ yòò wá ní orúkọ mi, wí pé, Ẹ̀mí ni Kristi; wọn yòò sì tàn ọpọ̀ èniyàn jẹ. Ẹ̀yìn yòò sì máa gbọ̀ nípa ogun àti iròyìn ogun: ẹ̀ má ṣe fòyà: nítorí gbogbo nńkan wònyí gbọ̀dọ̀ ṣelẹ̀, ṣùgbón ọpin kò tíi dé. Nítorí orilẹ̀-èdè yòò dide sí orilẹ̀-èdè, àti ijọba sí ijọba: iyàn yòò sì wà, àti àjàkálẹ̀-àrun, àti ilẹ̀-rírì, ní ibi púpọ̀. Gbogbo nńkan wònyí ni ibèrẹ̀ irora. Nígbà náà ni wọn yòò fì yín lé lówó sí iponjú, wọn yòò sì pa yín: gbogbo orilẹ̀-èdè yòò sì kóriíra yín nítorí orúkọ mi. Nígbà náà ni ọpọ̀ yòò koṣe, wọn yòò sì dera wọn fún ara wọn, wọn yòò sì kóriíra ara wọn. Ọpọ̀ wòlù ẹ̀ké yòò sì dide, wọn yòò sì tàn ọpọ̀ èniyàn jẹ. Nítorí àìṣòdodo yòò pọ̀ sí i, ifẹ̀ ọpọ̀ yòò tutù. Ṣùgbón ẹni tí yòò dúró ṣinṣin tíi dé ọpin, ẹni náà ni a ó gbàlà.”

“Nígbà tí Kristi wà lóri ilẹ̀ ayé yìí, ayé yan Bábá. Àti lóníí, ayé àti àwọn ijo ń ṣe àṣàyàn kan náà. Àwọn ịṣẹ̀le itanranṣe, ikòsilẹ̀, àti ikànmọ̀ agbelebu Kristi tí tún ṣe ẹ̀ ṣe, a ó sì tún ṣe ẹ̀ leẹ̀kansi lóri iwọn nílá gidigidi. Àwọn èniyàn yòò kún fún àwọn àbùdá ọ̀tá náà, pẹ̀lú wọn sì ni àwọn itanjẹ̀ rẹ̀ yòò ní agbára nílá. Gẹ́gẹ̀ bí a ti ń kọ̀ imólẹ̀ sílẹ̀, bẹ̀ẹ̀ ni àìlòye àti àifòròyẹ̀ yòò wà. Àwọn tí ó kọ̀ Kristi sílẹ̀ tí wọn sì yan Bábá ń ṣiṣe lábẹ̀ itanjẹ̀ apanirun. Ịṣàfihàn ọ̀dì àti ẹ̀rì ẹ̀ké yòò dàgbà dé ịṣòtẹ̀ gbangba. Bí ojù bá burú, gbogbo ara yòò kún fún ọ̀kùnkùn. Àwọn tí wọn fì ifẹ̀ ọkàn wọn fún olóri ẹ̀yíkẹ̀yìí bí kò ṣe Kristi yòò rí ara wọn lábẹ̀ ịṣàkóso, nípa ara, ọkàn, àti ẹ̀mí, tí ifẹ̀ ọ̀mùgò kan tí ó wuni tó bẹ̀ẹ̀ gẹ́gẹ̀ tí, lábẹ̀ agbára rẹ̀, àwọn ọkàn èniyàn yí padà kúrò nínú gbígbò ọ̀títọ̀ láti gbà irọ̀ gbọ̀. Wọn ti di mọ̀ inú okùn, a sì ti mú wọn; nípa gbogbo ịṣe wọn ni wọn fì ń kẹ̀ pé, Tú Bábá sílẹ̀ fún wa, ṣùgbón kàn Kristi mọ̀ agbelebu.”

“Àní nísinsinyí ni a ti ń ṣe ipinnu yìí. Àwọn ịṣẹ̀le tí a ṣe ní agbelebu ni a tún ń ṣe padà. Nínú àwọn ijo tí ó ti kúrò nínú ọ̀títọ̀ àti ọ̀dodo ni a ti ń fì hàn ohun tí iwà èniyàn lè ṣe, tí yòò sì ṣe, nígbà tí ifẹ̀ Ọlórún kò bá jẹ̀ ilàna tí ń gbé tíi nínú ọkàn. Kò yẹ̀ kí ohunkóhun tí ó lè ṣelẹ̀ bá yìí yà wá lenu. Kò yẹ̀ kí a káyẹ̀fì sí idàgbàsókè ẹ̀yíkẹ̀yìí ti ibànújẹ̀ ẹ̀rù. Àwọn tí ń tẹ̀ òfin Ọlórún mólẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀ṣe aláimọ̀ wọn ní ẹ̀mí kan náà tí àwọn ọkùnrin tí wọn ṣe ẹ̀gàn sí Jesu tí wọn sì fì í hàn jẹ̀ ní. Láisi irònúpiwàdà ọkàn-àyà kankan, wọn yòò ṣe ịṣè tí bàbá wọn, Ẹ̀ṣù. Wọn yòò bi ibèèrè tí ó jáde láti ètè onitanjẹ̀ tí Júdási pé, Kí ni ẹ̀ ó fún mi bí mo bá fì Jesu Kristi lé yín lówó? Àní nísinsinyí ni a ti ń fì Kristi hàn jẹ̀ nínú ẹni àwọn èniyàn mí mọ̀ rẹ̀.” Review and Herald, January 30, 1900.